

[Landbrugsministeren.]

de rigtige. Det er det, Regeringen og de to Partier, som staar bagved Regeringen, har gjort her, og man kan ingenlunde sige, at det er at samle alle mulige Hindringer sammen for at undgaa at faa Forslaget vedtaget.

Endvidere kom det ærede Medlem med den positivt urigtige Udtalelse, at der er Ting i Regeringens Forslag, som den ikke ønsker gennemført. Det ved det ærede Medlem ikke noget som helst om, for det er ganske simpelt ikke rigtigt, og jeg synes, det vilde være nok saa hensynsfuldt og klogt og tiltalende, om det ærede Medlem undlod at fremkomme med slige urigtige Paastande.

Det ærede Medlem sagde, at Regeringen og de Konservative var enige om, at Staten alene skal forestaa Udstykningen. Det er ogsaa urigtigt, i alt Fald hvad Regeringen angaar, og det kan det ærede Medlem og andre ærede Medlemmer let overbevise sig om blot ved at læse Forslaget, for dér vil de finde et meget betydeligt Afsnit, der gaar ud paa at bibeholde den gamle Husmandslov.

Lige saa urigtig var den Udtalelse af det ærede Medlem, der gik ud paa, at Regeringens Forslag kun indeholder det, han kalder Statsfæste.

Senere fremkom det ærede Medlem med en noget ejendommelig Udtalelse, der gik ud paa, at Ansøgerne til disse Husmands-lodder helst skulde være Landmænd. Jeg synes, det er ganske mærkverdigt, at det ærede Medlem vil sige dette, for ingen er jo mere end det ærede Medlem et levende Vidnesbyrd om, at de, som ikke er Landmænd, i mange Tilfælde er klogere paa Landbruget end Landboerne selv. Naar det ærede Medlem fuldkommen har distanceret alle Landboere i sit Parti med Hensyn til Ordførerskabet her, maa det ærede Medlem da ogsaa kunne forstaa, at der maa være i alt Fald en Del Landhaandværkere, Byarbejdere o. s. v., som har saa megen Forstand paa Landbrug, at de ogsaa kan blive Husmænd — det er jo ikke saadan, at udelukkende de bliver det, og at Landmændene holdes helt ude.

Det ærede Medlem rettede en stærk Kritik mod § 9 i Regeringsforslaget. § 9 gaar ud paa, at Staten har Forkøbsret, naar der holdes Tvangsauktioner over de store Gaarde, og det ærede Medlem kom med nogle Oplysninger, der skulde vise, at denne Bestemmelse vilde faa meget ringe Betydning, og jeg maatte jo i Forvejen vide, at Medtagelsen af denne Bestemmelse var en Hindring for Forslaget.

Jeg kan sige til det ærede Medlem, at

Aarsagen til, at Bestemmelsen er medtaget, er for det første, at vi ved alle mulige Midler vilde gøre Forsøg paa at faa saa megen Jord som muligt frem til Udstykning ved Køb paa forskellig Maade, dels ved Jordlovsudvalgets Køb, dels gennem denne Forkøbsret; af samme Grund ønsker vi ogsaa at faa Kommunerne til at deltage i Udstykningsarbejdet, og jeg kan ogsaa nævne Bestemmelserne i den gamle Husmandslov, efter hvilken de enkelte selv køber, og hvis man ikke faar tilstrækkeligt ad alle disse Veje, har vi medtaget Ekspropriationsbestemmelsen.

Dette er Hovedaarsagen til, at vi har medtaget denne Bestemmelse om Forkøbsret. Og at den skulde være en Hindring for Forslaget, havde jeg alligevel ikke i min vildeste Fantasi tænkt mig. Jeg havde snarere troet, det vilde mildne Sindene og Stemningen hos Venstre, naar jeg medtog den, thi det er en Bestemmelse, som Venstre tidligere fuldt ud har accepteret. Og jeg maatte da tro, at det i hvert Fald ikke kunde være en Anstødssten for Forslagets Vedtagelse, at man medtog det, som Venstre som Parti helt og fuldt har tiltraadt. Men dér ser man: i Stedet for at faa Tak faar man Utak.

Men for at det ærede Medlem ikke skal tro, at det er urigtigt, hvad jeg her siger, skal jeg med den højtærede Formands Tilladelse citere en ganske kort Udtalelse af Venstres Ordfører, det daværende ærede Medlem Hr. Brorsen, under Forhandlingerne 1918—19, den staa i Folketingstidenden Sp. 3742. Der udtalte det daværende ærede Medlem Hr. Brorsen om denne Bestemmelse:

„Lovforslagets § 3 handler om Forkøbsret for Staten, hvor der er Tale om Tvangsauktion over større Landejendomme, og det kan jeg for mit Vedkommende billige.“

Og han tilføjer senere:

„Der kommer vistnok atter en Periode, hvor adskillige af disse større Ejendomme vil komme frem til Tvangsauktion, og da vil det efter min Opfattelse være naturligt, at Staten faar Forkøbsret.“

Ærede Medlemmer maa forstaa, at jeg havde ikke ventet mig Utak fra Partiet Venstre, naar jeg medtog denne Bestemmelse, som fik en saa ubetinget Tilslutning fra Partiets Ordfører i 1919, navnlig da Bestemmelsen er medtaget, nøjagtig som den var den Gang.

Det ærede Medlem kom saa til § 10, som omhandler Ekspropriation. Her kom